

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

- жінка не оформляє юридично шлюб, а проживає одна з дитиною;
- усиновлення (удочеріння) дитини чоловіком чи жінкою;
- повна сім'я перестає частково або повністю існувати із-за того, що один із батьків постійно проживає та працює зовсім у іншому місті [3, с. 113].

Атмосфера в неповній сім'ї та навколо неї істотно впливає на формування особистості дитини. Напружена атмосфера всередині та навколо сім'ї в зв'язку із загостренням відношень між батьками, скандалами, взаємними обвинуваченнями, а також у зв'язку з проявом безтактної допитливості з боку оточуючих, їх безпосередніми репліками сприяють дезорганізації, соціальної деформації дитини, послаблюють авторитет батьків, формують у неї непричетність, відчуття неповноцінності, озлобленості, заздрість до інших тощо.

Розглянемо *проблеми*, які торкаються дітей із неповних сімей у тій чи іншій мірі:

- економічні проблеми (неповні сім'ї частіше бувають за межею бідності, так чи інакше відчувають економічну нестабільність, зменшення прибутків та погіршення рівня життя);
- емоційні проблеми;
- депресія;
- погіршення успішності у навчальному закладі;
- проблеми з поведінкою (особливо це стосується хлопців);
- погіршення відносин з батьками (з обома);
- недостатність часу спілкування із батьками, самотність;
- небажання продовжувати навчання, прогулювання школи;
- рання небажана вагітність;
- вживання наркотиків;
- проблеми із законом;
- підвищена імовірність фізичного та сексуального насильства [4].

Слід зазначити, що нема і не може бути єдиної виховної методики в роботі з дітьми з неповних сімей. Кожна дитина потребує індивідуального підходу. Найбільш загальними рекомендаціями з цього приводу можуть бути такі:

- збереження гуманних взаємовідносин між дитиною та дорослими, між самими дорослими; заохочення дитини у справі сім'ї;
- створення атмосфери довіри, взаємодопомоги;
- зростання значущості особистого прикладу дорослого;
- співпраця зі школою, вчителями тощо [4].

Складовою частиною соціально-педагогічної роботи з неповними сім'ями є правовий захист і підтримка в них дітей та батьків. Неповні сім'ї потребують соціального захисту з боку держави, яка, враховуючи проблеми, що сприяють порушенню функціонування цих сімей, повинна прикласти усіх зусиль, для того, щоб своєчасно надавати необхідну допомогу. Тому розроблено ряд законодавчих і нормативно-правових актів для допомоги і захисту дітей з неповних сімей, їхніх батьків. До таких документів

відносяться: Конституція України, Цивільний та Сімейний кодекси України, Закони України: «Про охорону дитинства», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про соціальні послуги», «Про попередження насильства в сім'ї», Укази Президента України: «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей», «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей», Постанова Кабінету Міністрів України: «Порядок взаємодії суб'єктів соціально-педагогічної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах» тощо. Від виконання завдань, поставлених цими нормативними документами залежить рівень життєдіяльності конкретної неповної сім'ї, а відтак – благополуччя значної частини нашого суспільства [2, с. 33].

Таким чином, батьківська сім'я для дитини відіграє головну роль у розвитку її особистості.

У зв'язку з цим можна виділити такі напрями соціально–педагогічної роботи з дітьми із неповних сімей:

- соціально-педагогічна профілактика (попередження можливих фізичних, психологічних та соціокультурних відхилень);
- соціально-педагогічна діагностика (дослідження соціального явища для розпізнавання і вивчення причинно-наслідкових зв'язків і відносин);
- соціальне консультування (надання допомоги клієнту у пошуку розв'язання проблемної ситуації);
- соціально-педагогічна допомога (система соціальних заходів у вигляді сприяння, підтримки і послуг);
- соціально-правовий захист (це економічні, соціальні, правові гарантії додержання і реалізації прав і свобод людини, зокрема дитини);
- соціальне посередництво (здійснюється між соціальними інститутами, які впливають, або можуть вплинути на дитину);
- соціальна адаптація (процес активного пристосування особистості до нових для неї соціальних умов життєдіяльності, протягом якого вона набуває рівноваги і стійкості до впливу змінних умов соціального середовища);
- соціально-педагогічна корекція (виправлення таких особливостей розвитку та поведінки, які за прийнятих у даній системі критеріїв не відповідають гіпотетичній (оптимальній) моделі цього розвитку);
- соціальна реабілітація (форма втручання в світ клієнта чи його оточення, орієнтована на оптимізацію відносин).

Список використаних джерел:

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. Звереві І. Д. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
2. Інформація і право / за ред. Толстоухової С. В., Сергієнко О. О. Рачимова А. А. К. : ДЦССМ, 2004. 196 с.
3. Максимович О. М., Постовий В. Г. Особливості виховання дітей із розлучених сімей: Навчально – методичний посібник. К. : ДЦССМ, 2004. 140 с.

4. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю: навч. посіб. К. : ДЦССМ, 2003. 132 с.

БАРАНОВА Валерія Вадимівна

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ

Сучасний тероризм різноманітний та схильний до мімікрії в залежності від конкретних соціально-економічних умов того чи іншого регіону, внутрішньо- і зовнішньополітичної кон'юнктури в «країнах-притулках» або «країнах-жертвах». Вивчення еволюції та поширення міжнародного тероризму ускладнюється такими факторами:

з одного боку, як і в будь-якій протизаконній та небезпечній діяльності, справжні причини, а головне, методи і перспективи терористичної боротьби ретельно приховуються тими, хто її здійснює;

з іншого боку, занадто широкий доступ до цієї тематики може зашкодити боротьби з тероризмом, як на внутрішньодержавному, так і на міжнародному рівні.

Ступінь вивченості міжнародного тероризму є досить різноплановим, оскільки явище тероризму не має свого однозначного трактування та виникнення загалом. Саме тому наукова спільнота досліджує різні його аспекти у різні періоди та по різних регіонах, оскільки кожного разу обґрунтування виникнення тероризму трактується по новому. Вивченням явища тероризму займалися як закордонні, так і вітчизняні автори. Зокрема, Б. Хоффман, А. Шмід, П. Вілкінсон, Е. Шпрінзак, М. Креншоу – вивчали тероризм як концептуальне явище, вітчизняні автори – Н. Лебедева, П. Паршин, С. Зелінський, О. Кореньков – приділяли більшу увагу його проявам у сучасності, ґрунтуючись певною мірою на теорії своїх закордонних колег.

Проте, інтерес до проблеми тероризму в умовах глобалізації продовжує зростати. При цьому, спільні зусилля держав і міжнародних організацій, політиків, громадських діячів та науковців дозволяють виробити ефективні методи боротьби з цим безумовним злом, а подолання негативних наслідків глобалізації дозволить, якщо не усунути зовсім першопричини тероризму, то принаймні, зупинити його поширення як методу політичної боротьби і форми соціального протесту.

Важливою рисою в дослідженнях сучасного міжнародного тероризму є необхідність врахування безлічі чинників політичного, економічного і соціального порядку, що впливають на його розвиток та поширення. У цьому плані вивчення тероризму прямо пов'язане з дослідженнями глобалізації. Взаємообумовлені процеси глобалізації та регіоналізації призводять до подальшого загострення протиріч по осі «Північ-Південь». Складається система світової економіки, яка призводить до однобічного збагачення держав, транснаціональних корпорацій і інших гравців, які представляють благополучні